

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2547

มาตรา 15 กำหนดให้แรงงานชาย และหญิง จะต้องได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน เว้นแต่ลักษณะ หรือสภาพของงานไม่อาจปฏิบัติเช่นนั้นได้

มาตรา 16 ห้ามมิให้นายจ้างหรือผู้ซึ่งเป็น หัวหน้างาน ผู้ควบคุมงานหรือผู้ตรวจงานกระทำการล่วง เกินทางเพศต่อลูกจ้างที่เป็นหญิงหรือเด็ก

มาตรา 53 และอนุสัญญาองค์การแรงงาน ระหว่างประเทศ ฉบับที่ 100 ว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่า เทียมกัน โดยกำหนดว่าในกรณีที่งานมีลักษณะและ คุณภาพอย่างเดียวกันและปริมาณเท่ากันให้นายจ้าง กำหนดค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุดและค่า ล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าลูกจ้าง นั้นเป็นชายหรือเป็นหญิง

มาตรา 59 ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงในวันลาเพื่อคลอดบุตรเท่ากับค่าจ้างในวัน ทำงานตลอดระยะเวลาที่ลา แต่ไม่เกินสี่สิบห้าวัน เจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองรายได้โดยให้นายจ้างจ่ายค่าจ้าง ให้กับลูกจ้างในวันลาเพื่อคลอดบุตร (จ่ายไม่เกิน 45 วัน) ซึ่งลูกจ้างจะได้รับค่าจ้างตลอดเวลา ที่ลาเพื่อการตามข้อ กฎหมายดังกล่าว สำหรับอัตราค่าจ้างที่นายจ้างตัดจ่าย ให้กับลูกจ้างในวันลาประเภทต่างๆ คืออัตราเดียวกันกับ ค่าจ้างในวันที่คนปกติซึ่งหมายถึง เท่ากับค่าจ้างที่จ่าย สำหรับการดำเนินงานเต็มเวลาของการทำงาน

กฎกระทรวงแรงงานว่าด้วยการคุ้มครอง แรงงานในงานที่รับไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2547 ซึ่ง กระทรวงแรงงานได้ออกกฎหมายเพื่อปกป้องคุ้มครอง แรงงานนอกระบบ ซึ่งส่งผลให้เกิดการคุ้มครองแรงงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน

แนวทางการดำเนินงาน

1. การเสริมสร้างศักยภาพสตรี ดังนี้
 - 1) ส่งเสริมให้สตรีได้เข้ามามีส่วนร่วมใน การบริหารและการตัดสินใจทาง เศรษฐกิจในองค์กรทุกระดับ
 - 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สตรีได้รับการ ศึกษาทั้งในและนอกระบบ โดยเฉพาะ ในสาขาวิชาที่ขาดแคลนเช่นวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และ วิชาชีพอื่นๆ
 - 3) สนับสนุนให้ภาครัฐและเอกชนจัดการ ศึกษาฝึกอบรมความรู้และทักษะใหม่ๆ ในการประกอบอาชีพ และการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารให้แก่สตรี
2. ทบทวนและปรับปรุงกฎหมายและกฎ ระเบียบเพื่อให้สตรีมีโอกาสเข้าถึงและควบคุมทรัพยากร การผลิตอย่างเสมอภาคกับชาย
3. ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน แรงงานมีการจัดทำข้อมูลแยกเพศหญิงและชาย เพื่อให้ เป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าวิจัย เพื่อนำไปใช้ในการ กำหนดนโยบาย และแผนงานในการเข้าถึงทรัพยากร ทางเศรษฐกิจของสตรี

สตรีกับเศรษฐกิจ

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
<http://www.women-family.go.th>

สตรีกับเศรษฐกิจ

ในปัจจุบันสตรีไทยมีบทบาทสำคัญในการสร้างเศรษฐกิจของครอบครัวและสังคมแรงงานสตรีมีส่วนช่วยพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในงานทั้งในและนอกระบบมากยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าจะต้องมีภาระความรับผิดชอบต่องานในครอบครัวและชุมชนด้วยก็ตาม ปัจจุบันรายได้จากสตรีเป็นรายได้สำคัญของครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนและต้องพึ่งพาตนเอง

สถานการณ์ในประเทศไทย

1. สถานการณ์การจ้างงาน

- เศรษฐกิจในระบบ

การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร (มกราคม 2549) พบว่า มีแรงงานสตรีร้อยละ 45.5 ของแรงงานในระบบทั้งหมด โดยในภาคเกษตรกรรมมีแรงงานสตรีร้อยละ 42.6 ของแรงงานภาคเกษตรกรรมแรงงานนอกภาคเกษตรกรรมเป็นสตรีร้อยละ 47.2 ซึ่งแรงงานนอกภาคเกษตรกรรมนี้มีสตรีเป็นแรงงานสำคัญในด้านการบริการ (โรงแรมและภัตตาคาร) ร้อยละ 61.8 ด้านการศึกษาร้อยละ 59.3 ด้านการผลิตถึงร้อยละ 54.3 การบริหารราชการแผ่นดิน และการประกันสังคมร้อยละ 33.0

สำหรับสถานภาพการทำงานของสตรีเมื่อเปรียบเทียบกับชาย พบว่า สตรีมีสถานภาพเป็นลูกจ้างรัฐบาลร้อยละ 44.17 ลูกจ้างเอกชนร้อยละ 43.92 นายจ้างร้อยละ 22.08 ทำงานส่วนตัวร้อยละ 36.78 ทำงานให้ครอบครัวโดยไม่ได้รับค่าจ้างร้อยละ 65.01 (การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ปี 2548 : สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

- เศรษฐกิจนอกระบบ

จากการสำรวจการทำงานของประชากรปี 2548 พบว่า ในจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมดมีสตรีเป็นแรงงานนอกระบบถึงร้อยละ 46.8 ซึ่งเป็นแรงงานที่ไม่มีหลักประกันทางสังคมและการดำรงชีวิต โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบในการเป็นลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคลเป็นสตรีถึงร้อยละ 92.9 งานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาดเป็นสตรีร้อยละ 68.47 การผลิตเป็นแรงงานสตรีร้อยละ 57.7 การเกษตรกรรมเป็นสตรีร้อยละ 45.3

นอกจากนี้การรับงานมาทำที่บ้านจัดว่าเป็นเศรษฐกิจนอกระบบอีกประเภทหนึ่งที่มีแรงงานเป็นสตรีจำนวนมาก ซึ่งสำนักงานสถิติได้จัดทำโครงการสำรวจการรับงานมาทำที่บ้าน พ.ศ. 2548 พบว่า มีผู้รับงานมาทำที่บ้านทั้งหมด 549,803 คน ส่วนใหญ่เป็นหญิงร้อยละ 76.3 เป็นชายร้อยละ 23.7

2. ค่าจ้างแรงงาน

เมื่อพิจารณาค่าจ้างแรงงานจากการพบว่ามีจำนวนลูกจ้างชายมีรายได้มากกว่าจำนวนลูกจ้างสตรีในทุกช่วงรายได้ ยกเว้นในรายได้ที่ต่ำกว่า 1,501 บาท จำนวนลูกจ้างสตรีมีจำนวนมากกว่าลูกจ้างชาย (การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2547 : สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

3. การศึกษาของแรงงานไทย

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจการมีงานทำของประชากร พ.ศ. 2547 พบว่าแรงงานไทยทั้งชายและหญิงมีการศึกษาเฉลี่ยประมาณ 6-7 ปี ซึ่งเป็นแรงงานที่มีการศึกษาน้อย และ งานหญิงมีปีการศึกษาเฉลี่ยต่ำกว่าชาย

4. อนุสัญญาระหว่างประเทศ

อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศฉบับที่ 100 ว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกัน โดยกำหนดว่าในกรณีที่งานมีลักษณะและคุณภาพอย่างเดียวกันและปริมาณเท่ากันให้นายจ้างกำหนดค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุดและค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าลูกจ้างนั้นเป็นชายหรือหญิง ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาฉบับนี้เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542

5. ความก้าวหน้าในประเทศไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกันการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นการต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรา 86 รัฐต้องส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ คุ้มครองแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานเด็กและแรงงานหญิง จัดระบบแรงงานสัมพันธ์ การประกันสังคม รวมทั้งค่าตอบแทนแรงงานให้เป็นธรรม